

ALGEMENE BESCHOUWINGEN 2011
Programmabegroting 2012

SP-fractie Goes

Floor van Lamoen fractievoorzitter

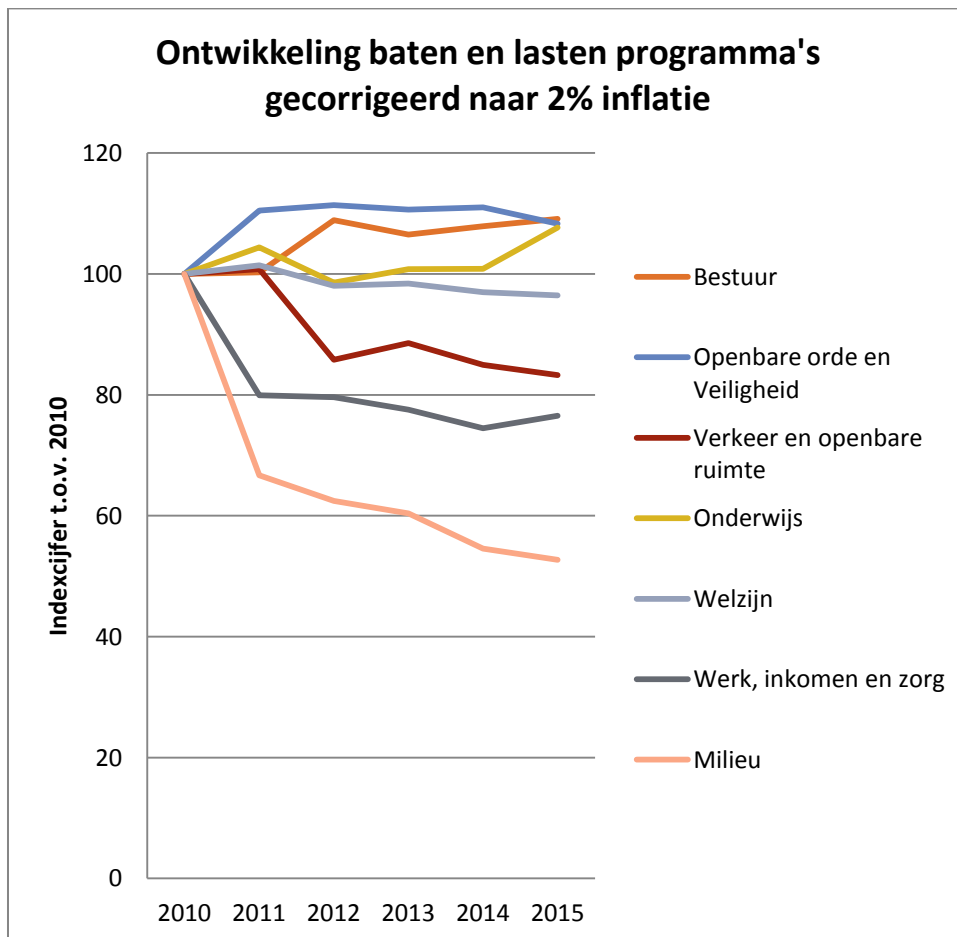
Loes Passieux fractielid

Jopie van den Tillart steunfractielid

Jacques Bonneur fractiehulp

De tijd dat een gemeentebegroting een zak met cadeautjes bevatte is voorbij. Financieel zwaar weer op internationale schaal houdt aan en nationaal hebben we een regering die er niet voor terugdeinst om gemeenten gepeperde rekeningen te presenteren. De wens van de regering Rutte om veel van de financiële taakstellingen van de nationale overheid richting gemeenten verschuiven heeft uiteindelijk geleid tot een deels afgewezen bestuursakkoord. De implementatie hangt ons boven het hoofd en brengt flinke financiële risico's met zich mee.

Bezuinigen is dus het motto, en de gemeente heeft zich voor de taak gesteld om 8 miljoen te bezuinigen. Het college heeft daartoe een pakket samengesteld, dat in de vorige begroting is vastgelegd. Niet overal wordt even hard bezuinigd. Kijken we naar de ontwikkeling van de baten en lasten, dan vallen de klappen in met name de programma's milieu (met name door bezuinigen op onderhoud riolen), werk, inkomen & zorg en verkeer & openbare ruimte de lasten.

De programma's bestuur, openbare orde & veiligheid en in 2015 onderwijs stijgen juist harder dan de 2% inflatie waarmee gerekend wordt in de begroting.

Opmerkelijk is verder dat een begrotingsoverschot van 3,2 miljoen voor het komend jaar wordt gepland. Een deel kan als voeding dienen van de reserve majeure projecten, maar het college stelt ook een forse injectie in de algemene reserve voor. Een forse injectie, waarmee de reserve ongeveer anderhalf keer zo groot is als de normen voor de reserve voorschrijven.

In tijden waarin het economisch minder gaat, is het aan de mensen moeilijk uit te leggen dat van hen een verhoogde bijdrage wordt verwacht aan de begroting (immers, de belastingen gaan 2% omhoog), als die verhoging vervolgens in een spaarpot wordt gestopt die groter is dan nodig. Wat wij onnodig oppotten, onttrekken we ook aan de lokale economie en dat is geen goede zaak. De SP-fractie is daarom van mening dat het geld ofwel goed besteed moet worden, ofwel dat de stijging van de lasten dit jaar moet worden overgeslagen. We wijzen er bovendien op dat het niet verhogen van de OZB maar beperkt invloed heeft op de weerstandscapaciteit, aangezien de onbenutte belastingcapaciteit juist toeneemt.

Bestuur

Goes wil zichzelf graag op de kaart zetten. Afgelopen jaren heeft Goes gekozen voor een waar prijzenfestival en is de gemeente ook diverse keren gelauwerd. De SP-fractie ziet liever dat er aan verbetering wordt gewerkt dan dat er veel uren gaan zitten in het meedoen aan het prijzencircus. Uiteindelijk zit een flink deel van de staf toch weer elders als de prijzen worden uitgereikt, tijd die o.i. nuttiger besteed had kunnen worden. In de ogen van de SP-fractie mag daar wel wat in gedoseerd worden. Bovendien geldt op zeker moment de wet van de remmende voorsprong. Dat zien we ook aan de gemiste prijzen van afgelopen jaar (geen jongerenhoofdstad, geen beste binnenstad, geen gemeente van het jaar). Selectiever meedoen s.v.p. en vooral meedoen als er ook aanwijsbaar iets bereikt is om trots op te zijn. Zo'n prijs voor de Goese Schans doet achteraf wat wrang aan, nu het project zachtgezegd op zijn gat ligt.

Zo komen we automatisch in de Citymarketing terecht. Dit is eerder door onze fractie aangemerkt als "rechtse hobby". Schreeuwend duur en het effect van de citymarketing is beperkt. Enorm veel geld wordt er ingepompt, en de parkeerder in Goes moet er aan gaan mee betalen. Dat laatste is voor de SP-fractie onaanvaardbaar. Er is in het collegeprogramma €75000 uitgetrokken voor citymarketing en dat bedrag alleen vindt de SP-fractie al ruim aan de maat. Het college stelt vast dat er best veel geld uit parkeren binnenkomt, waarvan wel wat kan worden afgeroomd. De SP-fractie vindt echter dat dit soort afroombacties integraal moet worden afgewogen. Nu wordt het geld meteen bestemd, omdat onze hobbyisten hun hobby zo leuk en gewichtig vinden. Er zijn in Goes echter flink wat hogere prioriteiten dan dit.

Jammer is met name dat het college deze citymarkteningswanen koppelt aan evenementen. Het organiseren van goede evenementen voor burgers en met mogelijk aantrekkende werking naar buiten toe is iets waar de SP-fractie aanzienlijk minder moeite heeft dan met branding van het merk Goes. Het leuke wordt vervuild met wat in onze ogen onzinnig is. De evenementen die worden georganiseerd voor mensen, bewoners en bezoekers, worden gekaapt en gemaakt tot instrumenten voor citymarketing en ingekapseld in een campagne om het "merk Goes te versterken" en dergelijk jargon. Het merk Goes is ineens een doel op zich, de menselijke maat gaat eraf.

Er wordt sowieso gemakkelijk veel geld uitgegeven aan deze zaken. Naast de genoemde 75.000 euro per jaar uit het collegeprogramma en de 100.000 euro afgeroomde parkeergelden per jaar waar het college binnenkort bovenop de begroting om zal vragen, besteedt men ook 40.000 euro aan het hebben van een stand op woonbeurs en Contacta en vraagt met 50.000 euro voorbereidingskosten voor het themajaar. Wanneer dit soort bedragen voorbijschieten mist de SP de bij andere onderwerpen zo sterk uitgedragen roep om zuinigheid en doelmatigheid.

Zorg, Arbeid en inkomen

Het college, of moeten we zeggen het SWVO, probeert op een aantal manieren de kosten voor de WMO te beteugelen. Een van de onderdelen daarvan betreft voorzieningen voor mensen met een beperking. Deze groep mensen wordt de laatste en komende jaren getroffen door een stapeling aan kosten. We noemen de eigen risico's en eigen bijdragen in de zorg en voor de huishoudelijke hulp en het verdwijnen van allerlei DBC's uit het basispakket zorgverzekeringen (of uit de goedkopere uitbreidingspakketten) die leiden tot een veel duurdere verzekering als je met die DBC's te maken hebt. Daarnaast is vervoer voor veel van deze mensen een probleem.

Een van de bezuinigingen is het instellen van een bovengrens van 150% van het sociaal minimum aan het inkomen om in aanmerking te komen voor de WMO-regiotaxi tegen het gesubsidieerde tarief. Het overschrijden van die inkomensgrens gaat derhalve gepaard met een stijging van €0,18 naar €1,30 per km. Een nogal drastische stap. Een stap die het gebruik voor mensen met een inkomen boven de gestelde grens frustreert, want de kosten lopen al gauw flink op. Daarmee is het WMO-vervoer een onderdeel van inkomenspolitiek geworden en daarvoor was die voorziening niet bedoeld. Bedoeld was om deelname aan het maatschappelijke leven te stimuleren.

Bij de presentatie van het collegeakkoord is ons de bezuiniging achter deze maatregel verkocht als het invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Toen al hebben we flink bezwaren geuit. Maar naar sinds januari blijkt dat we toen nog zijn bedot. Het is geen

inkomensafhankelijke eigen bijdrage geworden maar een inkomensgrens. De maatregel kent geen enkele getraptheid en de stapeling van kosten voor mensen met een inkomen van wat meer dan het minimum, waar we toen voor vreesden, wordt ten volle bewaarheid. Storend vindt de SP-fractie het bovendien dat een en ander wordt gepresenteerd alsof het onontkoombaar is. Er staat een bedrag in het collegeakkoord en later de meerjarenbegroting. Met dat laatste stemt de raad in. Dan komt er een uitwerking voor de bezuiniging in beeld via een paar regeltjes in het beleidsplan A&I, waarover in de raadscommissie gevoelens mogen worden geuit, en that's it. De SP-fractie vindt deze gang van zaken niet transparant en bestrijdt bovendien dat er sprake is van onontkoombaarheid. De raad kan immers het te bezuinigen bedrag aanpassen.

Wij hebben daarnaast moeite met het beeld alsof de grens van 150% van het sociaal minimum een grens is voor een hoog inkomen. Daarnaast benadrukken we nogmaals dat het vervoer voor mensen met een beperking geen onderdeel van inkomenspolitiek moet zijn. Te gemakkelijk wordt er vanuit gegaan mensen met een middeninkomen alles ineens zelf kunnen regelen. Bij bezuinigingen zijn mensen met middeninkomens telkens het haasje. Nu worden mensen met een inkomen van boven de 150% van het sociaal minimum geacht om een eigen auto te kunnen hebben – en als ze die niet hebben of niet mogen rijden om de taxiprijs te kunnen voldoen. Vergeten wordt dat mensen met een beperking, waarvoor ze niet zelf hebben gekozen, vaak al op allerlei manieren meerkosten hebben en meer moeite moeten doen om mee te draaien in de maatschappij.

In de bijlage hebben we de besteedbare inkomens van een tweepersoonshuishouden met één chronisch zieke doorgerekend voor het sociaal minimum, modaal en bovenmodaal. Hoewel de situaties nooit helemaal met elkaar te vergelijken zijn (bijv. het vakantiegeld), komt modaal en bovenmodaal niet zomaar boven het besteedbaar inkomen van het sociaal minimum uit. En dat is krap. De armoedeval strekt zich in deze situatie, tweepersoonshuishouden met chronisch zieke, uit voorbij modaal. Hiervan lijkt het college zich bij dit plan onvoldoende bewust.

Waar gezonde mensen makkelijk kunnen kiezen voor goedkope alternatieven als fiets of openbaar vervoer, zijn mensen uit de WMO-doelgroep veelal werkelijk op dit type georganiseerd vervoer of op de welwillendheid van derden aangewezen. Het financieel geacht worden een auto te kunnen onderhouden is wat anders dan de verplichting om het bijbehorende bedrag aan vervoer uit te geven, veel gezonde mensen doen dat ook niet en kunnen makkelijk kiezen voor een alternatief. Nogmaals, dat is bij deze doelgroep niet zo.

De SP-kernwaarden Gelijkwaardigheid, Menselijke Waardigheid en Solidariteit – de fundamenten onder de socialistische beginselen van de SP

– zijn in het geding. Vertaald naar deze situatie betekent het dat de SP vindt dat een persoon door zijn beperking gelijkwaardig aan een gezond persoon moet kunnen meedoen in de maatschappij. Om dat te realiseren is (georganiseerde) solidariteit nodig voor het vervoer. De keuzes moeten daarin niet zo zijn dat gezonde mensen makkelijk meer mogelijkheden hebben dan mensen met een beperking. Daaraan voldoet deze regeling niet. Om deze reden kan de SP-fractie niet leven met de ingevoerde inkomensgrens, de alles-of-niets manier financieren en dus met de hoogte van het te bezuinigen bedrag.

De preventieve ouderenzorg is een onderwerp dat aan de gemeentes is gevallen. Het gaat dan uiteraard om meer dan alleen een Preventief Gezondheids Onderzoek, "ouderen en bewegen" of een tweetal pilots met woonservicegebieden. De SP-fractie pleit net als vorig jaar voor een consultatiebureau-opzet. Maar belangrijker nog: het wordt wel eens tijd voor integraal beleid en een einde aan versnippering.

Recreatie

De SP-fractie wil graag aandacht vragen voor twee zaken die betrekking hebben op recreatie.

Het eerste punt betreft de kinderboerderij in de Hollandsche Hoeve. Wij blijven van mening dat veel dieren in de kinderboerderij niet erg ruimbehuisd zijn. We denken aan de konijnenhokken. Waar de gemeente overal voor prijzen gaat, lijkt het er op dat een keurmerk voor de kinderboerderij niet als erg belangrijk wordt gezien. Wij zouden ons kunnen voorstellen dat de kinderboerderij zo goed zou moeten zijn, dat zij in aanmerking komt voor het keurmerk "Goed voor elkaar" van de Stichting Kinderboerderijen Nederland (SKBN). Maar belangrijker nog vinden we dat dierenwelzijn uitgangspunt wordt bij het houden van de dieren in de kinderboerderij. We denken dat het tijd is om het roer om te gooien. Graag een visie van het college in het komende jaar.

De openingstijden van de sluis bij het Goese Sas en de brug in Wilhelminadorp wordt overwogen. Wat de SP-fractie betreft moet dat geen extra geld kosten. Een en ander zou wel kunnen als er een dekkende financiële bijdrage komt van de verzoekende jachthavens.

Verkeer

Goes zet in op het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers. Dat vindt de SP een goede zaak. Fietsveiligheid wordt verbeterd en zogenaamde grey spots worden aangepakt. De SP juicht dat op zichzelf toe. Waar de SP wel moeite mee heeft is dat verbeteringen aan wegen die voorheen werden meegenomen met onderhoud mogelijk gefinancierd moeten worden uit een nieuw potje. Kennelijk is er in de onderhoudspot te hard gesneden, want pure versnippering van de potjes kunnen ons inziens niet de bedoeling zijn. Bovendien hebben we moeite met de

dubbele boodschap: we kunnen bezuinigen op het ene potje, maar dan moet er een nieuwe gemaakt worden.

De Goese raad heeft een motie aangenomen waarin het college wordt gemaand om uitvoering te geven aan het collegeprogramma op het punt van parkeren aan de oostkant van het centrum. Blijkens de antwoorden op technische vragen is het college nog niet vergevorderd met ideeën over hoe dit moet worden gerealiseerd. Maar nu de voorgestelde parkeergarage op financieel drijfzand blijkt te zijn gebaseerd, is het zoeken naar een alternatief zeer belangrijk.

De eerste uitgave in het kader van de Majeure Projecten is gedaan – de verbetering van de Buys Ballotstraat. Jammer wel dat we nu al weten dat de Buys Ballotstraat opnieuw zal moeten worden verbeterd op het moment dat de andere Majeure Projecten klaar zijn. Door de gecompliceerde houding van ProRail weten we wat betreft de spoorbak nog altijd niet waar we aan toe zijn. De afrit A58 is ook nog altijd geen gelopen koers. Met uitzondering van een mogelijke aquaduct is de SP geen tegenstander van de Majeure Projecten. Maar het lijkt wel weer zaak de projecten eens financieel en in de tijd tegen het licht te houden. Is er een aanmerkelijke kans dat we binnen deze collegeperiode nog aan een tweede Majeur Project beginnen? Wij betwijfelen het zo langzamerhand. En de verkeersstructuur van Goes verdient echt op korte termijn beter.

Cultuur

De exploitatie van de Mythe is overgegaan in handen van Theater BV. Een operatie die nodig bleek, want van TEZ is alleen een financieel skelet over. De omvang van de restschuld is nog onbekend. De SP-fractie is licht bezorgd over het culturele profiel dat de nieuwe exploitant bereid is te boeken. Hopelijk bieden de gemaakte afspraken soelaas.

Een andere zaak is Podium 't Beest. Na een korte inlijving bij De Mythe is 't Beest weer zelfstandig. Maar de inboedel is niet van zodanige aard dat we van een fatsoenlijke staat van de apparatuur kunnen spreken. Er is nu gevraagd voor een exploitatiesubsidie van 25.000 euro. De SP-fractie vindt het daarnaast belangrijk dat er een investering in de inventaris plaatsvindt. Op basis van de Brinkrapportage van september 2009 is hiervoor 123.000 euro nodig. De gemeente zou bereid moeten zijn hieraan een substantieel deel bij te dragen.

In de huidige begroting is geen geld opgenomen voor een mogelijke lokale radio. Dat is vreemd, want er is een publieke lokale radio voor Goes, aangewezen door het Commissariaat voor de Media: Origineel FM. De gemeente heeft een financiële zorgplicht voor een dergelijk lokaal radiostation, en daarom zal er geld aan moeten worden uitgegeven. Naar we hebben begrepen heeft Origineel FM een begroting ingestuurd. Ons lijkt opname van een bedrag in de begroting op zijn plaats.

Bouwen en wonen

De SP heeft telkens geroepen dat de bouwplannen van Goes gezamenlijk te ambitieus waren. Inmiddels blijkt helaas wel dat de SP hier gelijk heeft gehad. Bovenop de demografisch ongunstige vooruitzichten is ook de woningmarkt behoorlijk in het slop geraakt.

De bouw in Mannee verloopt zeer traag en de SP maakt zich met name ook zorgen over de project- en sociale woningbouw die er zou plaatsvinden.

Nog groter zijn de problemen met de Goese Schans. Op dit moment is er geen bestemmingsplan waarin woonbestemmingen zijn voorzien. Naar wij hebben begrepen zijn Goes en haar partners flink in overleg over hoe de plannen moeten worden aangepast op een manier die zowel recht doet aan de gedachte kwaliteit, als aan de marktsituatie en daarnaast ook aan de portemonnee. Wij hebben niet het idee dat dit vlotjes verloopt en maken ons zorgen over de financiële consequenties die dit voor de gemeente en de partners gaat hebben. Het is ons inziens reëel om er rekening mee te houden dat Goes hier voor miljoenen het schip in gaat. Daarnaast is de situatie rond het huidige "buurtschap Goese Schans" van 39 in aanbouw zijnde woningen niet fraai. Tenzij er op korte termijn bouwplannen voor de omgeving van het buurtschap komen, verwachten wij dat de gemeente op zijn minst in overleg met de bewoners treedt om te zorgen voor een prettig ogende woonomgeving.

Vorig jaar wezen wij al op het kavel dat vrij komt door de verhuizing van het Goese Lyceum. Wij hebben begrepen dat er een onderwijsinstelling interesse heeft voor een deel van het kavel, maar volgens ons niet het volledige kavel. Woningbouw is wat de SP-fractie betreft in elk geval niet mogelijk. Wellicht is een kantorenlocatie wel een optie.

Wij herhalen ook nog eens dat wat ons betreft er geen duidelijke noodzaak bestaat voor het ontwikkelen van een bedrijventerrein over de Deltaweg heen – de Poel V. Er is op de Bevelanden voldoende ruimte en bovendien vindt de SP-fractie dat, als er al een bedrijventerrein moet komen, een locatie nabij de toekomstige afrit A58 meer voor de hand ligt. Daar zijn meteen goede infrastructurele mogelijkheden voor de verkeersafhandeling.

Milieu

Bij de twee grote branden bij de Betho en het Nijverheidscentrum is behoorlijk wat asbest vrijgekomen. Zoals het college in antwoord op schriftelijke vragen van de SP heeft weergegeven, heeft dit een grote schade opgeleverd, grofweg een half miljoen euro. De schade wordt verhaald bij de verzekering, maar blijft schade. In het recente verleden is er bij een aantal kleinere branden in schuurtjes van particulieren in het Zeeuwse, ook asbest vrijgekomen doordat op de schuurtjes asbesthoudende Eternit golfplaatdaken lagen. Elke keer trammelant en

hoge kosten. Het opruimen van dit soort daken is "laaghangend fruit". Het wordt tijd dat er wordt nagedacht om dit fruit te oogsten. Ook zonder brand komt uit de daken naarmate ze ouder worden en verweerd raken steeds meer asbest vrij. Studies wijzen telkens uit dat vrijgekomen asbest schadelijker is voor de gezondheid dan altijd werd gedacht. Niet voor niets wordt er door het rijk vol ingezet op het inventariseren van asbest in scholen. Wij blijven erop hameren dat het op dit punt tijd is voor actie. Stimuleer mensen de rommel van hun daken te halen.

Binnenstad

De SP-fractie ziet dat het in de binnenstad, zoals in eigenlijk alle steden in het land, moeilijk gaat. Een toenemend aantal winkels heeft de deuren gesloten. Mensen hebben minder te besteden en dat is te merken. Zoeken naar goedkope alternatieven, zeker voor de niet dagelijkse boodschappen, neemt toe en internet maakt het makkelijk om op koopjes te jagen buiten de eigen omgeving. De SP-fractie vond het opmerkelijk te lezen dat in het kader van parkeren wordt gemikt op behoud van de koopkrachtbinding (het deel van het geld dat mensen in de eigen gemeente uitgeven). Ons inziens zal dat sowieso wat afnemen. Het is daarom belangrijk dat bezoekers van de binnenstad een prettige beleving hebben. Het is bijvoorbeeld frustrerend dat er nog steeds geen pinautomaat is op de Grote Markt.

Openbare orde en veiligheid

Er komt meer aandacht en meer geld voor openbare orde en veiligheid, conform het landelijke beleid. Dat ondersteunt de SP-fractie van harte. Het enige wat de SP-fractie zorgen baart is de onevenwichtig grote aandacht voor het geringe probleem van softdruggebruik en coffeeshops. De SP-fractie wijst er nog maar eens op dat alcoholgebruik de maatschappij een veel grotere schade toebrengt en tot grotere gezondheids- en psychosociale problemen leidt. Bovendien veroorzaakt alcohol in de vorm van vandalisme en geweld rond het uitgaan ook veel meer directe overlast in Goes dan softdrugs. De SP-fractie is van mening dat binnen de grenzen die het ministerie ons laat, gekozen moet worden voor zo min mogelijk inzet van middelen op handhaving rond coffeeshops.

Leefbaarheid

De SP-fractie maakt zich zorgen over het dorp Kattendijke. Onder andere het café is weg en naar onze inschatting komt de school onder druk. De SP-fractie is van mening dat de gemeente prioriteit moet geven aan het voorzieningenniveau in (onder andere) dit dorp.

BIJLAGE

Hieronder treft u de berekening aan van de netto-inkomens van iemand met een bijstandsuitkering, modaal en boven modaal.

Het betreft hier een gehuwd stel waarbij de partner een chronische ziekte heeft en daarbij een behoorlijke zorgvraag.

	Sociaal Minimum	Modaal	Boven modaal
Inkomen (netto*)	1254	1698,50	1862,70
Huur/hypotheek (huurtoeslag verrekend)	-300	-635	-635
Vaste lasten Energie	-150	-150	-150
Zorgverzekering incl. AV voor partner met chron. ziekte	-230**	-249,80	-249,80
Zorgverzekering incl. AV		-159,44	-159,44
EB HH en AWBZ		-81	-115
EB Medicijnen	-45	-45	-45
Verzekeringen	-120	-120	-120
Besteedbaar	409	258,26	388,46

*Bij deze netto bedragen is ook de pensioenpremie afgetrokken.

**CZM: ziektekostenpremie voor 2 personen (minima) incl. AV (aanvullende verzekering)

Bovenstaande inkomens zijn excl. vakantietoeslag.

De bruto jaarinkomens incl. vakantietoeslag zijn:

Sociaal minimum	€ 18.972
150% Soc. Min	€ 28.458
Modaal	€ 33.000
Boven modaal	€ 35.500

De verschillen in zorgverzekering zitten in het feit dat per 1 jan. 2012 de chronische aandoeningen met een DBC voor fysiotherapie uit de hoofdverzekering gaan. Bij bijvoorbeeld de CZ moet voor fysiotherapie het duurste pakket worden gekozen. Voor de niet zieke partner hebben we gekozen voor een minder dure aanvullende verzekering inclusief tandarts.

Bronnen: CBS, Belastingdienst, CAK, CZ.